

Vedlegg
2004/104502-45

Høringsuttalelse om ny Bokavtale mellom Den norske Bokhandlerforening og Den Norske Forleggerforening.

Konkurransetilsynets forslag til Forskrift om unntak fra konkurranseloven for omsetning av bøker gir Bokavtale med konkurransevridding

I sitt høringsnotat, pkt. 3.3 gir Konkurransetilsynet sine vurderinger av en fortsatt fastpris for pensum – og fagbøker for høyere undervisning, og også for litteratur beregnet for forsknings- og profesjonsmarkedet. For begge disse bokgrupper hevder Konkurransetilsynet at bøkene har mer fellestrekk med "skolebøker" enn med "allmennlitteratur". På dette grunnlaget mener Konkurransetilsynet at lærebøker for høyere undervisning og fagbøker for profesjonsmarkedet ikke bør inngå i et fremtidig fastprisregime.

Vi ønsker å peke på at Konkurransetilsynets forslag innebærer en klar konkurransevridding i norsk bokbransje: Tradisjonelle bokhandlere vil kunne gi ubegrenset rabatt på fagbokhandelens hovedprodukt - lærebøker for høyere undervisning og fagbøker til profesjonsmarkedet, mens fagbokhandelen ikke kan konkurrere på pris ut over 12,5 % rabatt på nye bøker innen skjønn- og generell litteratur.

Ingen bokhandel i Norge er så rettet inn mot en enkelt målgruppe som fagbokhandelen. Det er også et faktum at pensum- og fagbøker gjennomgående har vesentlig lavere forhandlerrabatter fra forlagene enn skjønn- og generell litteratur. Med disse – i utgangspunktet dårligere marginer, vil den foreslåtte konkurransevridding ramme fagbokhandelen særlig sterkt.

UNIPA ønsker videre å peke på at det er vesentlige forskjeller i mellom bøker til grunnskolen og videregående skole i forhold til pensumbøker for høyere utdanning og øvrige fagbøker:

- Skolene kjøper selv inn bøker i klassesett til elever i grunnskolen, og elever i videregående skole er forpliktet til å kjøpe besluttet undervisningslitteratur. Det er ikke studenter, fordi kjøp av litteratur til universitets- og høyskoleutdanning er frivillig.
- Bøker til videregående skole selges i store opplag over et svært kort tidsrom, og krever ikke særlig kostbar og langsiktig lagerføring. Pensum- og fagbøker er i mye større grad 1:1 salg, og foregår gjennom hele året.
- På grunn av PBL (Problembasert læring), Kvalitetsreformen og dessuten en sterk utvikling av lærestedsutviklede kompendier, synker antallet boktitler som går i store volum. Pensum erstattes av anbefalt litteratur. Dette betyr at 1 tittel ofte erstattes av 3-5 nye titler hvor studentene selv skal foreta valg av hvilke av disse titlene man ønsker å orientere seg i. Den akademiske fagbokhandelen må derfor i større og større grad også ta den krevende rollen som litteraturfaglige veiledere for studentene. I tillegg er dette svært kostnadsdrivende for bokhandelen gjennom større lagerhold og høyt kvalifisert personale.
- Konkurransetilsynets uttalelse om at lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet skal behandles likt med bøker for videregående skole må bero på en mangelfull forståelse om fagbokhandelens profesjonalitet og faglig kompetanse i veiledning og innkjøpsbeslutninger, og også fagbokhandelens markedsinnsats for slike bøker og kostnader ved ofte svært langvarig lagerføring. Salget av lærebøker og fagbøker for profesjonsmarkedet er ikke konsentrert om få tidsavgrensede omsetningstopper, men er like aktuell hele året. Det kreves stor faglig kompetanse og innsikt hos personalet for veiledning og bestilling av slik litteratur.

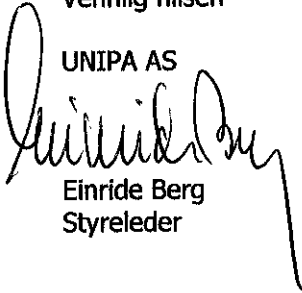
Det er vanskelig for oss å se den logiske sammenhengen Konkurransetilsynet bruker for å sidestille bøker for grunnskole/videregående skole og bøker for høyere undervisning og profesjonsmarkedet.

Vi ber om at myndighetene vektlegger vårt syn i denne saken slik at lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet fortsatt blir behandlet på like vilkår som skjønn- og generell litteratur slik den fremforhandlede Bokavtalen legger opp til.

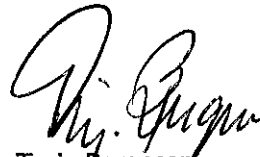
14. mars 2005,

Vennlig hilsen

UNIPA AS

Einride Berg
Styreleder

Terje Bergesen
Daglig leder